

Bruxelles, den 2.12.2020
SWD(2020) 542 final

ARBEJDSDOKUMENT FRA KOMMISSIONENS TJENESTEGRENE

RESUMÉ AF RAPPORTEN OM KONSEKVENSANALYSEN

Ledsagedokument til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om et IT-system til grænseoverskridende kommunikation i civil- og strafferetlige sager
(e-CODEX), og om ændring af forordning (EU) 2018/1726**

{COM(2020) 712 final} - {SEC(2020) 408 final} - {SWD(2020) 541 final}

DA

DA

Resumé

Konsekvensanalyse af et IT-system til kommunikation i grænseoverskridende civil- og strafferetlige sager (e-Justice Communication via Online Data EXchange — e-CODEX-systemet)

A. Behov for handling

Hvorfor? Hvad er problemstillingen?

e-CODEX er et IT-system til grænseoverskridende retligt samarbejde, som giver brugere, det være sig retslige myndigheder, retlige aktører eller borgere, mulighed for at sende og modtage dokumenter, juridiske formularer, bevismateriale eller andre oplysninger på en sikker måde. e-CODEX blev udviklet mellem 2010 og 2016 af et konsortium bestående af 21 EU-medlemsstater med EU-midler fra støtteprogrammet for IKT-politik under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation. Medlemsstaterne har gjort brug af systemet på frivillig basis i procedurer såsom den europæiske betalingspåkravsprocedure og den europæiske småkravsprocedure. For at sikre systemets vedligeholdelse, videreudvikling og fremtidige udvidelse til andre retslige procedurer bør der nu findes en løsning, der sikrer hensigtsmæssig finansiering og bæredygtighed. Dette er også en forudsætning for, at de medlemsstater, der endnu ikke har anvendt systemet, vil tage det i brug. Kommissionen er allerede ved at udvikle det digitale system til udveksling af elektronisk bevismateriale (eEDES) med e-CODEX som kommunikationskanal. Medlemsstaterne forventes at tilslutte sig eEDES senest i 2021. E-CODEX er også den softwareløsning, der med størst sandsynlighed vil blive anvendt til etablering af det decentraliserede IT-system i forbindelse med forordningerne om forkyndelse af dokumenter og bevisoptagelse. Hvis der ikke sker bæredygtig forvaltning af e-CODEX, kan dette arbejde og alle de procedurer, som allerede anvender systemet på prøvebasis, komme i fare.

Hvilke resultater forventes der af initiativet?

Det overordnede mål er at fremme et velfungerende fælles område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at sikre optimal anvendelse af retslige procedurer. Et fælles system for onlinekommunikation, der er skræddersyet til de retslige myndigheder, er afgørende for at nå dette mål. Mere specifikt sigter initiativet mod at forebygge ineffektivitet i forbindelse med grænseoverskridende kommunikation ved at sikre bæredygtig vedligeholdelse af e-CODEX-systemet og forbedre effektiviteten ved at sikre en bredere anvendelse af e-CODEX-systemet.

Hvad er merværdien ved at handle på EU-plan?

En mekanisme til sikker udveksling af grænseoverskridende oplysninger i retssager kan bedst gennemføres på EU-plan, da det kræver en universelt accepteret løsning. Uden en indsats fra EU's side er der risiko for, at medlemsstaterne uafhængigt af hinanden udvikler nationale systemer, hvilket vil føre til manglende interoperabilitet mellem systemerne. Selv om der er omkostninger forbundet med vedligeholdelse på EU-plan, er det den eneste måde, hvorpå der kan skabes et interoperabelt system for grænseoverskridende kommunikation mellem retslige myndigheder.

B. Løsninger

Hvilke lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige løsninger er overvejet? Foretrakkes en bestemt løsning frem for andre? Hvorfor?

Flere lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige løsningsmodeller har været overvejet. Nogle løsningsmodeller blev forkastet på et tidligt tidspunkt: Oprettelsen af en særskilt juridisk enhed blev forkastet, da løsningen ville være uforholdsmæssig i forhold til de begrænsede opgaver, enheden ville skulle håndtere. Desuden blev brugen eller udviklingen af et alternativt system forkastet, hovedsagelig fordi den nuværende e-CODEX-løsning har vist sig at være meget virksomhedsfuld og effektiv i forbindelse med de procedurer, som den allerede anvendes til, og der med rimelighed kan forventes et afkast på de 24 mio. EUR, der er investeret i at udvikle e-CODEX. En kommerciel løsning ville også give anledning til bekymring om den langsigtede bæredygtighed og om fortroligheden og integriteten af de udvekslede data, da ejeren af løsningen i teorien ville kunne få adgang til de data, der overføres via en sådan løsning. Overdragelse af e-CODEX til en medlemsstat eller et konsortium af medlemsstater kunne ikke overvejes, da medlemsstaterne klart har afvist denne mulighed.

Deres præference som udtrykt i flere af Rådets konklusioner er at få eu-LISA til at sikre den fortsatte evolutive vedligeholdelse af e-CODEX.

Under disse forudsætninger blev to muligheder vurderet i forhold til referencescenariet, dvs. at der ikke foretages nogen permanent vedligeholdelse, hvilket vil føre til, at e-CODEX bliver forældet. Af disse blev muligheden for at overdrage e-CODEX til et agentur anset for at være den mest hensigtsmæssige. Den alternative mulighed, som er, at Kommissionen pålægges at sørge for vedligeholdelsen af e-CODEX, blev anset for at være mindre hensigtsmæssig, da denne mulighed ville gøre det vanskeligere at sikre medlemsstaternes deltagelse i forvaltningen af systemet — hvilket medlemsstaterne betragter som vigtigt for at sikre retsvæsenets uafhængighed. Et agentur kan også udgøre en mere fleksibel løsning, der gør det muligt i højere grad at tage hensyn til input fra interessenter. Blandt de eksisterende agenturer er Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store IT-systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed (eu-LISA) det eneste med relevant erfaring med at forvalte store IT-systemer, og det bør derfor overdrages opgaven med at forvalte e-CODEX. For at muliggøre vedtagelsen af et retsgrundlag for e-CODEX og for at sikre en passende overdragelsesproces vil det nuværende konsortium af medlemsstater eller en ny enhed skulle fortsætte med at vedligeholde e-CODEX i perioden 2021-2023.

Hvem støtter hvilken løsning?

Medlemsstaterne har givet udtryk for, at de klart foretrækker, at e-CODEX overdrages til et agentur, og mener, at eu-LISA er det mest hensigtsmæssige valg (senest i Rådets konklusioner, der blev vedtaget på RIA-Rådets samling i oktober 2020).

Interessenter, der repræsenterer de vigtigste juridiske erhvervsorganisationer i Europa, har også udtrykt støtte til en permanent løsning for e-CODEX-systemet. Flere interessenter, som indsendte besvarelser til den indledende konsekvensanalyse, betragter eu-LISA som den mest hensigtsmæssige enhed til at forvalte systemet.

C. Den foretrukne løsnings virkninger

Hvilke fordele er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers fordelene ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Som et vigtigt IT-system for digitaliseringen af det retlige samarbejde vil e-CODEX forenkle og fremskynde grænseoverskridende retlige procedurer. Ved at forbedre effektiviteten af grænseoverskridende procedurer vil e-CODEX også bidrage til at forbedre den måde, det digitale indre marked fungerer på. Anvendelsen af e-CODEX vil have en positiv indvirkning på bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet ved at lette samarbejdet mellem retslige myndigheder i straffesager. Digitaliseringen af procedurerne kunne også medføre en forbedring af de nationale domstoles effektivitet.

Et EU-reguleringsagentur som eu-LISA vil have kapacitet til at sikre langsigtet vedligeholdelse af e-CODEX-systemet. Agenturet vil kunne vedtage forvaltningsprocedurer, som muliggør hurtig assimilering af behov, der opstår hos forskellige grupper, herunder fra medlemsstaterne og brugere af e-CODEX.

Hvilke omkostninger er der ved den foretrukne løsning (hvis en bestemt løsning foretrækkes — ellers omkostningerne ved de vigtigste af de mulige løsninger)?

Overtagelsen af de opgaver, der i øjeblikket varetages af e-CODEX-konsortiet, vil medføre omkostninger for EU-budgettet. De samlede omkostninger for 2022-2027 beløber sig til 9,667 mio. EUR (gennemsnitlige omkostninger pr. år 1,611 mio. EUR). Omkostningerne omfatter de yderligere menneskelige ressourcer, der kræves til de aktiviteter, som eu-LISA og Kommissionen skal udføre. I eu-LISA begynder ansættelsen af interne ressourcer allerede den 1. september 2022 med to kontraktansatte. Fra den 1. januar 2023 bør eu-LISA have i alt to midlertidigt ansatte og tre kontraktansatte, hvilket vil sikre centrale funktioner med hensyn til e-CODEX. Desuden skal Kommissionen (Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere) inddrages i udformningen af den politiske styring af eu-LISA's arbejde, tilsynet med agenturet og udarbejdelsen af de nødvendige gennemførelsesretsakter som fastlagt i forordningen. Til dette formål er der budgetteret med yderligere en vedtægtsmæssig stilling fra 2022.

Hvordan påvirker den foretrukne løsning virksomhederne, herunder de små og mellemstore virksomheder og mikrovirksomhederne?

SMV'er og mikrovirksomheder vil drage fordel af den digitalisering af de retslige procedurer, som e-CODEX åbner mulighed for. Muligheden for at indgive krav til domstolene online, f.eks. i forbindelse med anvendelsen af

den europæiske betalingspåkravsprocedure eller den europæiske småkravsprocedure, vil medføre besparelser på udgifter til porto og medføre omkostningsbesparelser som følge af mere effektive og kortere procedurer. Der vil ikke opstå yderligere omkostninger for SMV'er (eller andre virksomheder) ved implementeringen af e-CODEX til en bestemt retslig procedure.

Vil der ske væsentlige indvirkninger på nationale budgetter og forvaltninger?

Der kan forventes positive virkninger for de nationale retslige myndigheders evne til at samarbejde med deres modparter i andre medlemsstater. E-CODEX-systemet kan f.eks. lette håndhævelsen af ubetalte bøder for færdselsforseelser over for udenlandske borgere.

Der vil være omkostninger forbundet med at installere og tage e-CODEX i brug for de medlemsstater, der endnu ikke har gjort det. Omkostningerne burde ikke overstige 80-100 persondage pr. udrulning.

Vil den foretrukne løsning få andre væsentlige virkninger? Højest 6 linjer

Den udvidede anvendelse af et IT-system som e-CODEX til retslige procedurer kunne spare naturressourcer ved at reducere brugen af papir. Mindre brug af transporttjenester til postuddeling kan også have en positiv indvirkning på miljøet. Der forventes også en afsmittende virkning, som vil føre til digitalisering af den nationale forvaltning, idet e-CODEX-løsningen også kan tages i brug nationalt og ikke kun i grænseoverskridende sager.

D. Opfølgning

Hvornår vil foranstaltningen blive taget op til fornyet overvejelse? Højest 4 linjer

Tre år efter overdragelsen af e-CODEX til eu-LISA og hvert fjerde år derefter vil Kommissionen foretage en evaluering af, i hvilket omfang det har været en effektiv løsning. På grundlag af denne evaluering vil Kommissionen træffe beslutning om en passende opfølgning.